

SOUTĚŽNÍ HÁZEDLO PIŠIŠVOR IV

KONSTRUKCE VÍT HLADIL
LMK KROMĚŘÍŽ 1991

vá extrémně zabrat celému modelu a utržení křídla dříve nebyvalo žádnou výjimkou. To samé se týká přechodu nástavby hlavice na nosník, stačí trochu omotat nití, přilepit kanagomem a nějaký bouchanec do země nenadělá tolik škody. Zadní část trupu - dříve smrkové nosníky, se už nahrazují uhlíkovými profily 4x4 či trubkou 5mm. Celková váha modulu je 35-45 gramů.

Hlavní zásadou při zalétávání je dodržet úhel náběhu, nakroucení křídla a těžiště. Potom model klouže zatáčkou kolem 30 vteřin. Drobným úpravám VOP a SOP se nevyhneme.

Základní hození je 30° vpravo a 45° nahoru a postupně přidávat na síle, podle přechodu. Soutěžně se hází na doraz, žádné šejdráky se nepřipouští!

Finty:

Model při hodu uhýbá vpravo, přechází vpravo.

1) Zvětšit negativ pravého ucha či pravý pozitiv.

2) Levou zadní část VOP zvednout, pravou dolů.

Model chodí na záda, ve spirále doleva.

1) Ubrat olovo, potlačit levou část VOP.

2) Zvětšit negativ levého ucha a podle potřeby ubrat olovo.

Model chodí po hození jak nahoru tak dolů.

1) Zvětšit úhel náběhu.

2) Měkký nosník, ohýbá se při hození celá zadní část trupu.

Všem kdo si postaví čtverkového PIŠÁKA přeji hodně úspěchů v létání a pro ty, co by snesli o nějaký ten centimetr větší kousek slibuji i pětkovou verzi, která je ještě o maličko lepší.

Vítá Hladil
Kroměříž

Model kategorie F1A FLAPPER

Per Findahl ze Švédska je v poslední době asi nejvýznamnější osobností volných modelů v kategorii F1A. Kromě několika vítězství ve Světovém poháru v letech 1993, 2003, 2004 a 2005, získal dvakrát titul mistra světa v roce 2001 a 2007, titul mistra Evropy v roce 2006 a v současné době opět vede v průběžném pořadí SP 2008. A to uvádím jen první místa. K těmto úspěchům je nutno připočítat i ostatní výborná umístění „na bedně“ nebo v popředí výsledkových listin.

Návod na jeho následování při dobývání předních pozic lze shrnout do několika faktorů. Jistě jsou to technická připravenost, fyzická kondice, dostatek zkušeností a taky trochu štěstí.

Technickou připraveností se rozumí mít připravené a dokonale zalétané modely do různých povětrnostních podmínek. Kdo chce pomýšlet na dobré výsledky musí mít v bedně taktické modely, modely do větru a do klidu. Většinu soutěží lze odlétat s taktickým modelem, při rozlétávání (zpravidla v klidnějších podvečerních podmínkách) přichází ke slovu modely do klidu. Kromě kvalitních modelů je dobré mít i ostatní související vybavu, počínaje kvalitní šňůrou na dobrém navijáku a konče třeba elektronickou dohledávačkou.

Dobře připravené modely je nutno vypustit do stoupavého proudu. To ovšem někdy vyžaduje poměrně trpělivé vlekaní a vyhledávání kýženeho stoupáku. Zde jsou ve výhodě fyzicky dobře připravení jedinci. Po vyčerpávajícím vlekaní za úmorného vedra, kdy nám model „padá“ na hlavu, není nic jednoduššího, než model předčasně vypustit při prvním závanu a zapsat slabý čas. Fyzickou zdatnost je možno rozvíjet sportem a zdravým životním stylem. Sezením u televize, počítače nebo v hospodě to jde opravdu obtížně.

Pokud se nám podaří uskutečnit obsah dvou předchozích odstavců, nezbyvá než nabírat zkušenosti. A to jak s vlastním ovládním modelu, tak i s taktikou létání. K tomu je vhodné účastnit se co nejvíce soutěží a pravidelně trénovat. A to za každého počasí (v mezích pravidel) a nejlépe v partě podobných nadšenců, se kterými si lze získané poznatky a

zážitky vyměňovat.

No a pak to chce trochu toho štěstí. Ale to jak víme, přeje zejména připraveným...

Malým příspěvkem pro zvýšení technické připravenosti je uveřejnění plánu modelu do klidu Pera Findahla. Plánek je převzatý z čtvrtletníku Termik Senze, ale byl uveřejněn i v jiných volnomodelářských časopisech. Výjimečné na tomto modelu je použití klapky na křídle, jejímž účelem je snížit odpor křídla se silně klenutým profilem při buntování. Problém totiž spočívá v tom, že čím má model větší rozpětí, tím lépe klouže, ale jde hůře vystřelit. Ideální stav je vystřelit dobře klouzající model co nejvýše. A k tomu právě má klapka na křídle dopomoci. Zalétat takový model bude asi trochu náročnější, a i pravděpodobnost technické závady se zvyšuje. Pokud ale vše funguje tak jak má, může přínos v zisku výšky o několik metrů rozhodnout závod.

Klapka na křídle funguje tak, že se současně otáčejí náběžná i odtoková část křídla a to kolem spojovacího drátu a pomocného kolíku. Na horní straně je křídlo pružně spojeno, takže k ovládní náběžné i odtokové části stačí jedno servo umístěné v hlavici. Jeho načasování a velikost výchylky je řízena elektronickým časovačem.

Následující řádky zejména o použití modelu s klapkovým křídlem připravil Jaroslav Straka z Písku.

-mch-

S FLAPPEREM NEBO BEZ?

V sešitě 1/2008 TS byl představen model Pera Findahla F1A FLAPPER. K tomuto modelu vyšly další poznámky ve čtvrtletníku Free Flight z dubna 2008 kde Per dostatečně představil svůj model. Mimo jiné se zmiňuje, že první křídlo bylo nezdařené, že jej nyní postavil lehčí a pevnější, jak uzpůsobil úchytky a nastavil křídlo. Popisuje, jaké jsou jeho dosavadní zkušenosti s létáním. Dosahuje startovacích výšek až 90m, říká ale také, že nejsou všechny starty skutečně dobré. Prostor pro létání je s takovým modelem očividně mnohem užší. Ke konci svého článku se Per také podrobně zabývá otázkou, jestli je flapper tou správnou cestou v našem sportu. Myslím, že se to hodí do mnohých (také mezinár.) diskuzí, které se týkají standartní třídy. Abych přispěl k diskuzi také v česky mluvícím prostoru rozhodl jsem se tento